

VECKOBLADET

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund Telefon: 046/13 82 13
Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 40 kr/år.

1980 6:e årg.

Årsmötesextra

Val

Styrelse

Till VPK Lunds styrelse för 1980 utsågs av årsmötet:

Milan Bily (omval). Universitetslärare i slaviska språk. Invandrare från Tjeckoslovakien.

Ulla Hansson (nyval). Sjukledig arbetsförmedlare. Har bl a sysslat med solidaritetsarbete. Sitter även i hälsovårdsnämnden.

Peter Lundmark (nyval). Universitetslärare i psykologi. Arbetar bl a med Zenit och Bokcafés Månadsbulletin. Spelar i blåsorkestern.

Ulf Lundwall (nyval). Varit mycket aktiv i miljöförrelsen, bl a Fältbiologerna. Äger butiken Miljö & Fritid.

Christer Möller (nyval). Arbetar på Åkerlund & Rausing och sitter i klubbstyrelsen där. Bildkonstnär.

Iris Nilsson (omval, kassör). Melanstadie lärare på Svenshögsskolan. Spelar i blåsorkestern.

Göran Persson (nyval). Tjänsteman på Bibliotekstjänst. Har i VPK jobbat med stadsdelsgrupp Centrum och varit med att starta VPK-avdelningen i Ystad.

Anna-Sofia Quensel (nyval). Utbildad fritidspedagog, läser litteraturvetenskap, anställd på Bokcafét. Sitter även i biblioteksnämnden.

Tapio Salonen (omval). Socionom, arbetar som utredare i Trelleborg. Ett aktivt förflutet i KU.

Helene Fabio (nyval, förste suppleant). Förskolelärare vid daghem på Norra Fäladen. Fackliga uppdrag.

Gunnar Sandin (nyval, andre suppleant). Översättare. Arbetar bl a med Veckobladet. Spelar i blåsorkestern.

Lars Nilsson (nyval, tredje suppleant). Dataoperatör, läser nu på universitetet. Har bl a jobbat med stadsdelsgrupp Centrum.

Hans Lindberg (nyval, fjärde suppleant). Kollega med Göran Persson på Bibliotekstjänst och i klubben där. Har framför allt varit aktiv i stadsdelsgrupp Norr.

Övriga val

Till revisorer utsågs Nils Elfversson (omval) och Kent Nilsson (nyval), till revisorssuppleant Monika Wadbo (omval).

Till valberedningen utsågs Hillevi Andersson, Finn Hagberg och Lennart Löfving (omval) samt Margaretha Björnsson och Robin Cheesman (nyval).

Kommunistiskt studentförbund

ville årsmötet ha, och stödde därvid ett yrande från LKHF.

Motioner

Årsmötet tog ställning till ett antal motioner (delvis presenterade i förra VB-numret). Vi summerar resultatet av behandlingen. Till de båda motioner som handlade om första maj återkommer vi dock senare.

Ombilda propagandautskottet

Mötet biföll styrelsens yttrande som löd: »Vi håller med förslagsställarna om att det finns brister i vårt propagandaarbete och att nya former borde prövas. Men att göra propaganda är en naturlig del av utskotts m fls arbete och kan inte delegeras till ett specialutskott. Det hindrar inte att det finns behov av att vissa kunskaper om metoder och teknik finns samlade till en särskild grupp. Så är i viss utsträckning redan fallet, och vi tillstyrker att propagandautskottet ges en viss förstärkning och allmänt aktiveras.»

Historia

Bifölls en motion som föreslog att styrelsen utser en redaktionskommitté med uppgift att framställa en historik över VPK Lund, och att kommittén innehåller personer som speglar olika perioder i organisationens historia.

Drogfri partimiljö

I en jämn omröstning vann styrelsens yttrande: »Vår grundhållning i denna fråga är helt klar: kamp mot alkoholtraditionen är en del av kampen för socialismen. Som en konsekvens av detta synsätt har vi inom VPK Lund som nämns i motionen slutat med alkoholutskänkning på våra fester. Vi menar att vi därmed uttryckt vår avsikt att hålla festerna alko-

Småplock

Det kan noteras att årsmötet besöktes av sammanlagt ca 110 medlemmar, och att det var inom 50 som yttrade sej i debatterna.

Pär Egevad hälsade från pionjerna, Marie Köhler från KU och Joachim Lentz från partidistriktet. Han lyckönskade Lund till ett framgångsrikt år och tryckte hårt på att det just nu behövs ett helhjärtat engagemang i Folkkampen.

Två motioner – utöver de om första maj – har fallit bort i uppräknings räkningen ovan. Mötet avvisade ett förslag att flytta årsmötena till senhösten och biföll en motion med en rad konkreta förbättringar för Lunds cyklister.

holfriga och är inte beredda att genomföra speciella kontrollåtgärder.» Besluts dock att fester som samarrangeras med KU och pionjärerna ska vara alkoholfria, samt att på fester förvisa rökning till särskild lokal.

Sänkta hastigheter för motorfordon

Motionen gick ut på att detta krav Motionen innehöll kraven: »att 90 km blir absolut högsta tillåtna hastighet, att 40 blir högsta fart i tätbebyggt område och 30 i stads kärnorna, samt att farten sänks 20–40 km på övriga vägar.» Den antogs med tillägget att den tillställs högre partiorgan för vidare åtgärd.

Bygg bostäder på Norra Ringen

Kravet sådant det framställdes i motionen avlogs, men i stället antogs förslagen »att frågan . . . skall utredas av bostadspolitiska utskottet och kommunalpolitiska utskottet och senare behandlas på ett kommunmöte», samt »årsmötet som sitt svar på motionen uttalar att man instämmer i principen att vägmark som Norra Ringen, Motorvägen mm kan komma att behöva tas i anspråk för bostadsbebyggelse, och att detta skall diskuteras i samband med en översyn av VPK Lunds mark- och bostadspolitik».

Höstmanifestation

»Den kunde förläggas till slutet av augusti eller början av september och pågå en lördag-söndag. Uppläggningen av en sådan folkfest kunde knyta an till de modeller som med enastående framgång prövats under flera år av Land og Folk, i BRD, Frankrike, Spanien,

Italien och Portugal. VPK är den enda organisationen i Lund som har personliga och intellektuella resurser tillräckliga för ett sådant arrangemang, som ytterligare skulle vara en bekräftelse på vår styrka och initiativkraft.» Motionen bifölls.

Forskning och förbättrad studieverksamhet

»a) Varför är Skånes politiska karta blå till färgen?

b) Vilken fraktion av borgerligheten har dominerat politiskt och ideologiskt under olika perioder?

c) På vilket sätt har den skånska borgerligheten utövat makten?

d) Vilka konsekvenser har borgerlighetens maktutövande haft på den kulturella och sociala miljön i Skåne och Lund?

e) Hur har arbetarklassens kamp utvecklats i Skåne och Lund?

f) Vilka likheter och olikheter finns det mellan klasstrukturen i Lund och Skåne och den i andra delar av Sverige?

g) Har de mellanliggande sociala krafterna spelat någon specifik roll i den politiska utvecklingen i Skåne och Lund?»

Bl a dessa frågor ville motionärerna att VPK Lund skulle initiera forskning kring. Det skulle ge bättre underlag för vårt politiska agerande, förbättra studieverksamheten och den politiska skolningen samt bidra till ett bättre utnyttjande av de stora intellektuella resurser som VPK Lund förfogar över genom sina universitetsanknutna medlemmar. Resultaten av en sådan forskning skulle vara till nytta även för andra delar av partiet.

Motionen tillstyrktes med tillägget att samarbete söks med Centrum för marxistiska samhällsstudier, CMS.

Rädda jobben!

Från att för några år sedan ha varit en blomstrand del av landet har Malmö län utvecklats till en av de svårast utsatta krisregionerna. Mot Malmö och Landskrona slår varvskrisen och i Helsingborg utgör nerläggningen av Tre Torn ett hårt slag mot arbetare och tjänstemän. Men även Lund befinner sig i sysselsättningsmässig kris.

På kort tid försvinner uppemot 300 jobb i industrin genom förflyttning av Berlingska boktryckeriet och genom avveckling och inskränkning av produktionen på Nordarmatur och Verro. Får högkrafterna fortsätta att härja fritt kan läget för de anställda

inom den offentliga sektorn också komma att bli kärvt.

Med Berlingska försvann en mer än 300 år gammal industri från Lund och detta trots ägarens, kyrkans, klart uttalade ideologi att värna om de små människorna. Men templet manglare har alltid satt praktiska vinstmöjligheter främst. Någon tanke på framtida generationer i Lund hade inte kyrkan när den tog sitt beslut.

Trots att den var den vinstgivande biten i Saab-Scania's Nordarmaturdivision beslutades på hösten 1979 om successiv avveckling av Lundadelen till 1983, då allt ska vara överflyttat till Linköping. 150 jobb försvinner från Lund lik-

som en nödvändig och samhällsnyttig produktion, som i förlängningen kommer att flytta utrikes. En mångårig erfarenhet av bromstillverkning och ventilframställning förskingras helt, och de anställda har inga maktmedel att förhindra detta.

På Verro förskingras likaledes kunskaper och yrkesskicklighet när det gäller unik framställning av sopmaskiner, sophämtnings- och slamtanksbilar. Trots den nye ägarens tal om möjliga nyanställningar är nuläget sådant att omkring 100 jobb försvinner.

Dessa tre lundaindustrier är exempel på företag som är värda

att räddas. Det är fråga om förädlingsindustrier och sådana måste vi med dagens energisituation satsa på. Till lågt energipris ger de många jobb. Då de samtidigt framställer produkter som fyller nödvändiga mänskliga behov, är kampen för att rädda jobben i dessa industrier självklar.

Under det gångna året har Vänsterpartiet Kommunisterna gått i spetsen för kampen att rädda jobben i Lund, men vunnit föga gehör från den socialdemokratiska delen av arbetarrörelsen. Ska arbetarklassens krav på full sysselsättning i meningsfulla jobb tillgodoses krävs en samlad politisk

aktion i kampen mot de krafter som strävar efter att ödelägga all svensk tillverkningsindustri.

Arbetarrörelsens samtliga krafter måste mobiliseras i kampen mot högerkrafterna, som i dagens ekonomiska krisläge inte skyr några medel att fullgöra sin reaktionära politik. Tvångsförflyttningen av två arbetare på Gambro är ett belysande exempel på deras maktfullkomliga metoder. Kampen blir i förlängningen en kamp för ett bättre samhälle där man med förnuft planerar för framtiden, och där det planlösa vinsttänkandet slutligen är förvisat till historiens skräpkammare.

Vi kräver att MBL omarbetas till en offensiv lag för de fackliga organisationerna med vetorätt mot nerläggningar och produktionsinskränkningar. Först därigenom kan man få en demokratisk och förnuftig styrning av närings- och arbetsmarknadspolitik. I kombination med vetorätt mot omflyttningar och fri lokal strejkrätt blir detta nödvändiga maktmedel i den hårdnande klasskampen för att tillvarata arbetares och tjänstemäns intressen. Genom sin aktiverande verkan visar dessa demokratiska rättigheter vägen framåt mot en förnuftig och socialistisk produktionsordning.

Stöd Patriotiska Fronten (Zanu, Zapu) i valen i Zimbabwe

Om inget oförutsett inträffar blir det val i Rhodesia-Zimbabwe den 27-29 februari. Patriotiska Frontens stora framgångar i gerillakriget tvingade först Ian Smith att tillsätta en svart marionett, biskop Muzorewa, och sedan Storbritannien att försöka genomföra en legal avkolonisering, 15 år efter Ian Smiths ensidiga självständighetsförklaring.

Med sin önskan om fred och under press från grannstaterna, som under lång tid utsatts för Smiths terrorbombning, undertecknade Patriotiska Fronten i London i december 1979 ett avtal, som delvis innebar långtgående eftergifter.

Londonavtalet innebar skapandet av ett apartheidsystem. Val sker inom rasgrupp, och den vita minoriteten (4 % av befolkningen) besätter 20 % av platserna i parlamentet. Det betyder att marionetten, biskop Muzorewa endast behöver 31 % av rösterna för att med de vitas stöd få absolut majoritet. Inga röstlängder skulle upprättas, vilket innebär en uppenbar

risk för valfusk. Frågan är om man skulle kunna tala om demokratiska val även om Londonavtalet följdes. Det sker systematiska brott mot avtalet.

Patriotiska Fronten har uppfyllt sin del av avtalet, som inneburit att gerillan samlats i 16 uppsamlingsläger, tillsammans 22 000 soldater.

Både gerillan och den rhodesiska armén skulle övervakas i läger av säkerhetsstyrkor från samväldesländerna. Nu låter den brittiske guvernören i stället stora delar av den rhodesiska armén ingå i övervakningsstyrkorna! Mord och övergrepp från sådana »sikkerhetsstyrkor» har redan skett. Tanzania, Kenya och flera samväldesländer har protesterat.

Sydafrika behåller med den brittiska guvernörens goda minne sina soldater inne i Zimbabwe, vilket är ett klart brott mot avtalet. Det finns nu 4 000 sydafrikanska soldater inne i landet och stora truppsammandragningar sker efter gränsen. Civillädda sydafrikaner

släpps in och värvas till de s k polisstyrkorna.

Ett klart brott mot avtalet är också vägran att frigge de politiska fångarna. ZANU och ZAPU tvingas gå till val med många av sina ledare och medlemmar i fängelse. Ledare som varit i exil har stoppats vid gränsen, med hänvisning till att deras säkerhet inte kan garanteras. Samtidigt förbjuds ZANU:s och ZAPU:s säkerhetsvakter att bära vapen.

Vid gränsen har också material till valkampanjen stoppats, en del har beslagtogs och annat belagts med tull. De materiella behoven är stora - papper, skrivmaskiner, stencileringsapparater allt behövs.

Det är uppenbart att den brittiske guvernören inte drar sig för någonting i sitt mål att genomföra en avkoloniserings som resulterar i en prokapitalistisk regim. Han har själv varit direktör i Lonrho, det företag som dominerar rhodesiskt näringsliv, och han är känd för att tillhöra högerflygeln inom »Rhodesia-lobbyn». Han har Margaret

Thatchers högerregering i ryggen. Inte mindre än åtta av regeringens medlemmar har privata intressen i Rhodesia. Utrikesminister Carrington har varit styrelsemedlem i Rhodesias största gruvbolag, och han har intressen även inom industri- och bankkapitalet.

Deras odemokratiska manipulationer är svåra att rättfärdiga och de västerländska nyhetsförmedlarna har valt tystanden. Bristen på information om det verkliga händelseförloppet är farlig, ty det bäddar för en svag internationell opinion om Patriotiska Fronten vinner valet, och om förlorarna går till militärt angrepp med Sydafrikas dolda eller öppna stöd.

Uppfyll Londonavtalet!
Låt inte rhodesiska soldater ingå i bevakningsstyrkorna!
Sydafrika ut ur Zimbabwe!
Frigge de politiska fångarna!
Stöd Patriotiska Fronten (ZANU, ZAPU)!

Mot kärnkraften och kärnkraftssamhället

Kampen för ett socialistiskt Sverige kommer under 80-talet i ökad utsträckning att innehålla energi- och miljöpolitiska frågor.

Även om resultatet av folkomröstningen blir ett principbeslut om att avskaffa kärnkraftverken, så innebär inte detta att vi avskaffar kärnkraftssamhället. För kärnkraftssamhället är ju inget annat än en beteckning på den svenska kapitalismen under århundradets sista del.

Kärnkraftverken svarar mot viktiga behov i detta ekonomiska system. De ger långfristiga investeringsobjekt. De slukar själva stora mängder av material, energi och arbetskraft under uppbyggnadsskedet. Samtidigt förstärker de på diverse olika vägar den kapitalistiska utvecklingen. De svarar som hand i handske mot produktionsprocessens och kapitalets ökade centralisering. De ingår i en process som betyder kapitalistisk rationalisering, ersättandet av människor med maskiner, ökad byråkratisering och ökad polismakt.

Ett nej till kärnkraften skulle inte avskaffa kärnkraftssamhällets centralisering, byråkratisering och kapitalistiska rationalisering; däremot skulle det innebära en vik-

tig politisk öppning för en kamp mot kapitalets maktställning.

Enligt vår uppfattning genomförs utvecklingen bäst genom kraftigt ökat inslag av planering i samhällsekonomin och genom att hela energihushållningen förs över i samhällets ägo. De stora olje- och energitrusternas makt över Sveriges energiförsörjning måste brytas.

En sådan utveckling skulle strategiskt innebära ett viktigt steg på vägen mot ett samhälle där folkstyret är genomfört på arbetsplatser och i bostadskvarter. Ett samhälle som utgår från människans behov, som hushållar med knappa resurser, som använder sig av en människovärdig teknik och skapar en allmän miljö i vilken alla människor kan växa och utvecklas.

Den ledande kraften i en sådan utveckling mot planhushållning måste vara arbetarrörelsen. För VPK är det en avgörande uppgift, både för seger i folkomröstningen och för den följande kärnkraftsutvecklingen, att vinna majoriteten av arbetarna och tjänstemännen på vår sida.

Alla i arbete för ett nej i folkomröstningen!

Sovjet ut ur Afghanistan

VB publicerade i förra numret ett sammandrag av det uttalande som VPK Lunds styrelse antagit med anledning av den sovjetiska inmarschen i Afghanistan. Här återger vi den fullständiga texten.

Under de senaste åren har flera omvälvningar ägt rum i Afghanistan. Genom aprilrevolutionen 1978 anträdde landet vägen mot socialismen. USA och grannländerna Pakistan och (schahens) Iran såg naturligtvis inte med blida ögon på detta, som bla innebar en genomgripande jordreform, alfabetisering och upphävandet av ett medeltida kvinnoförtryck. Också Afghanistans feodalherrar och andra reaktionära krafter sökte hindra en socialistisk utveckling i landet.

För USA var förlusten av inflyttandet i Afghanistan och sedan i Iran en förändring av »maktbalansen», dvs av kapitalismens dominans i denna del av världen. Imperialismen är alltid motståndare till verkligt nationellt oberoende.

På olika sätt har USA och andra imperialistiska länder försökt motverka politiska och sociala framsteg i Afghanistan, bla genom CIA-stöd åt reaktionära

grupper som opererat från Pakistan. När sovjetiska trupper för några veckor sedan gick in i Afghanistan var det för att förhindra en återgång till förhållandena före aprilrevolutionen 1978. Både Sovjetunionen och Afghanistans nye sovjetstödte regeringschef vill hävda att ingripandet gjordes i enlighet med vänskapsavtalet mellan länderna. Omständigheterna kring inmarschen tyder dock på en sovjetisk inblandning i regeringspartiets inre angelägenheter, och därmed en kränkning av folkets självbestämmande och landets suveränitet. Den sovjetiska inmarschen har också satt fart på en förutsägbar kedjereaktion av kallt krig som inte kan vara till fördel för fred och socialism i världen.

En socialistisk stormakt måste alltid handla med stor omsorg om socialismen, och inte utifrån egna kortfristiga, snävt maktpolitiska intressen. USA kan nu igen öka trycket mot Kuba, Vietnam, Angola, Mozambique. Imperialismens manipulationer kan intensifieras mot Nicaragua och Zimbabwe. Utvecklingen kan användas för att legitimera USAs nya rustningsinitiativ.

Därför måste de sovjetiska trupperna ut ur Afghanistan!